

T
R
JOANNIS PHYSIOPHILI *psend*

SPECIMEN

MONACHOLOGIÆ

METHODO LINNÆANA.

AUGUSTÆ VINDELICORUM
EXCUSUM: DENUO EXCUSUM

LONDINI; IMPENSIS

J. JOHNSON, ST. PAUL'S CHURCH-YARD.

1783.

Ego autem vehementer lator, in mea Patria inter reliqua studia ad Insecta (Monastica) etiam perquirenda, describenda, dignoscenda, commilitonum sensim excitari curam & cogitationem; nisi enim me fallit conjecturæ jucunditas, hinc futurum auguror, ut abjectissimis quidem in rebus etiam agnoscamus supremi artificis manum & sapientissima consilia. Quumque hoc pacto, omni in eum pietate, nostro satisfacere officio conati fuerimus, haud præclusa, opinor nostræ diligentiae, adtentisque in rerum omnium nexu animis, via erit, ad ea inveniendæ remedia, quæ Insectorum (Monachorum) quibuscunque noxis recte opponamus, immo spes tum nobis affulgebit, fore, ut quemadmodum cetera divinæ virtutis munero, ita Insecta (Monachos) quoque ad eos fines ususque convertamus, quos si assequi ubique poterimus, rerum in universum omnium creatarum nullam nocuisse intelligemus.

Linnaeus
de noxa insectorum.

JOANNES PHYSIOPHILUS

LECTORI SALUTEM.

ATEMPORE, quo purgata a sophismatis Peripateticorum, mediique ævi crepundiis, Philosophia, in pristinum, digniorem matre omnium artium, splendorem restituta fuit, Historiæ naturalis studium quoque maxima cepit incrementa; Summi enim Viri, in cognitionem & cupiditatem amœnissimæ hujus scientiæ tracti, eam, resectis commenticiis fabulis remotaque obscuritate, paullo subtilius excoluerunt; varias rerum omnium procreatricis classes pervagantes, cuncta, quæ sive in superficie terræ crescunt & vegetant, aut in visceribus telluris coagulantur, accuratius examinarunt, unitisque viribus obscuriora scrutantes, inventa sua cum orbe literario continuatis curis communicarunt, & corpora, quæ nos fovēt, tuentur, curant, sanantque, scriptionibus philosophicis illustrarunt, ita ut vix intentatum aut

A 2 intactum

intactum quidquam superesse, & messe facta, jam in spicilegium tantum veniendum esse videatur.

Rem actam agerem, si viros recenserem, colligendo, definiendo & distribuendo totius rei naturalis apparatus, de naturæ studio optime meritos, aut nomina eorum adferrem, qui unam solum naturæ classem, aut genus unum corporum, præsertim organicorum, peculiari studio pertractarunt. Id vero tibi, L. B. reticere nequeo: mihi a teneris ad naturæ studium non impulsio tantum sed etiam laceffito visum quoque fuisse: omnem prope de naturæ operibus scribendi materiem exhaustam, & vix reliquum esse aliquid, cujus neque scientiam neque explanationem haberemus, cum, nescio quo fato, in memorabile illud Solonis dictum inciderim: *Nosce te ipsum.*

Aurea hac sententia percussus in hominem hominisque diagnofin attentius indagavi, species varias antropomorphas cum homine comparavi, & ecce! inopinato genus novum detexi, quod hominem, entium creatorum perfectissimum, cum simia, stultissimo animali, connectat arctius, tantumque hiatum hominem inter & simiam repleat: Monachum puto; genus, humanam formam mentiens, quamvis diversissimum ab homine.

Longe

Longe absit ut eos, qui historię naturalis scientiam profitentur, inadvertentię arguam, quod versantem quotidie sub oculis Monachorum gregem propius examinare hunc usque in diem neglexerint, cum hominis vultus & figura, quam pręfert monachus, errorem facile excuset, & quorum scientiam de omnibus fuisse constat, eorum ignoratio de aliquo purgatio debeat videri. Mihi vero non possum non applaudere, studio meo operaque tandem novum latissimumque apertum esse campum, in quem excurrant naturę scrutatores, industriam suam exercitaturi, & me etiam opportunam nactum esse occasionem, rem naturalem ampliandi & pro viribus meis promovendi. Non equidem tantum mihi sumo, ut eum esse me putem, qui materiam hanc absolvat, & monachorum innumerabilem exercitum in compendium redigat; pręsertim cum eruendi prius sint generis hujus & specierum genuini characteres, & colligenda omnia, quę de natura singulę speciei innotuerunt; id quod fieri nequit, donec omnes totius orbis naturę studiosi monachos sibi occurrentes aut notos, ad leges systematis majori diligentia descripserint*.

In

* Si Hierarchia universa ad methodum Mammalium Linnęi ordinanda esset, monachi ad *bruta* referendi mihi vide-

Interea, & usque dum excitati ad studium
monachologiæ votis & hortatibus meis annuant
physiologi,

viderentur. Sed filo ariadneo munitum esse oportet eum,
qui ex hoc labyrintho extricare sese posset; genus mona-
chorum fors in familias tres, seu in monachos sarcopha-
gos, ichtyophagos, & phytiphagos distribuendum?

Characteres specierum desumendi a capite, pedibus,
ano, cucullo, vestitu.

CAPUT est vel pilosum vel setosum, vel rasum; variat
capillitio hemisphærico, corolla pilosa, sulcata, *mento*
imberbi vel barbato.

PEDES calceati, subcalceati, nudi.

CUCULLUS aut versatilis, aut laxus, aut mobilis: &
dein acuminatus, infundibuliformis, cordatus, brevis,
elongatus, apice truncato, vel subulato, &c.

ANUS nudus, femitectus, tectus.

VESTITUS. *Vestis* & *tunica*, in qua adnotetur panni
species, color, & an lata aut stricta. *Scapulare*, an latum,
strictum, pendulum, ligatum, obtusum, laticaudum?
Collare, adsutum tunicæ, latum, rigidum, nullum; *scu-*
tum seu *appendix cuculli*, pectoralis & dorsalis, ejusque
figura; *manica*, æqualis, angustata, larga, saccosa; *pal-*
lium, longum, breve, plicatum, æquale. *Tegmenta*
interiora, indusium, interula, &c. *Cingulum*, latum,
teres, coriaceum, laneum, linteum, nodosum, &c.

Observetur porro: Clamor seu *sonus*, an melodus vel
ingratus, cantans vel orans; gutturalis vel nasalis; cla-
mosus vel murmurans; flebilis vel hilaris; gruniens vel
latrans? &c. *Incessus*, an tardigradus, festinans, ignavus,
durus?—&c. *Habitus totius monachi*: num austerus
vel

physiologi, manipulum monachorum methodo Linnæana exactius definire tentavi, quem in hoc specimine tibi, amice lector! offero. Nec inutilem aut præcoccem laborem meum credes, si in animum induxeris: Principes olim, invita & dissuadente quamvis œconomia naturæ, exterminandis venatui & segeti nocivis animalibus, lupo, accipitre, passere, &c. occupatos, jam eo curas omnes convertere, ut noxiæ humano generi monachorum species extirpentur, foreque ut scriptores seculi nostri, qui deperituras has species solertius determinare prætermiserunt, a posteris summæ incuriæ accusentur, si futura ætas, deficientibus certis uniuscujusque speciei characteribus, conservandas, fors sculptas aut pictas monachorum effigies a se invicem distinguere, certoque nomine definire in vanum laboraret, & ad vagas ac fluctuantes, quæ de monachis exstant, descriptiones relegaretur.

vel lascivus, rusticus vel gracilis; gravis vel levis, modestus vel hypocrita, &c. *Mores*: tempus clamoris, silentii probationis, occupatio. *Vitus* & *potus*; *odor*; *locus habitationis*; *metamorphoses*; *species hybrida*, e. g. servita septentrionalis; *varietates sub diverso climate*; addatur *histeria speciei*, *ortus*, *abolitionis*, & *differentiæ sexus*.

His,

His, quæ addam, non habeo; & si haberem non adderem, ne ultra præfationis limites excurram.

Dabam Augustæ Vindelicorum
28 Decembris, anno Chr.
1782.

TER.

TERMINI MONACHOLOGIÆ

E T

EXPLICATIO TABULARUM.

T A B U L A I.

Fig. 1. **C**APUT pilosum, cum macula
nuda in vertice.

2. Caput fetosum, fulcatum corolla li-
neari.

3. Caput rasum, capillitio hemisphærico.

4. Caput rasum, corolla pilosa continua.

5. Caput rasum, corolla pilosa inter-
rupta.

6. Velum Monachæ.

7. Velum faciem operiens.

8. Cucullus versatilis.

a. Cucullus versatilis ad latus dex-
trum protractus.

b. Margo sinuatus, & dorsum gib-
bosum cuculli versatilis.

c. Cuculli facies posterior, apice
truncato.

B

Fig.

Fig. 9. Cucullus laxus.

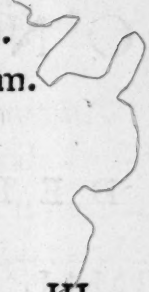
- a. Cucullus laxus latior.
- b. Cucullus laxus brevior.
- c. Cucullus laxus pallii, absorbens
cucillum laxum tunicæ.
- 10. Cucullus rigidus brevis, punctato-
squamosus.
- 11. Cucullus mobilis, subcordatus.
 - a. Demissus.
 - b. Caput operiens.
- 12. Cucullus mobilis, infundibuliformis.
 - a. Caput tegens.
 - b. Demissus.
- 13. Scutum pectorale subrotundum.
- 14. Scutum dorsale angulatum.
- 15. Scutum dorsale cuspidatum.

T A B U L A II.

- Fig. 1. Cucullus mobilis acuminatus.
- 2. Scutum dorsale linguiforme.
 - 3. Manica æqualis lata.
 - 4. Manica æqualis replicata, seu retusa.
 - 5. Manica angustata.
 - 6. Manica larga.
 - 7. Manica faccosa.
 - 8. Manica facculosa.

Fig.

[11]

- Fig. 9. Scapulare strictum.
 10. Scapulare latum.
 11. Scapulare obtusum.
 12. Scapulare signatum.
 13. Scapulare laticaudum.
 a. Anticum.
 b. Posticum.
-

T A B U L A III.

- Fig. 1. Cingulum teres seu funis trinodofus
 linteus.
 2. Cingulum teres seu funiculus linteus
 quinquenodofus.
 3. Cingulum corioceum.
 4. Cingulum laneum.
 5. Anus caligatus.
 6. Anus femitectus.
 a. Prætexta panneæ.
 b. Prætexta lintea.
 7. Calceus, pedis calceati.
 8. Sandalium, pedis subcalceati.
 9. Crepida coriacea.
 10. Crepida lignea.
 11. Planta pedis lignea.

MONACHUS.

DEFINITIO.

ANIMAL antropomorphum; cucullatum; noctu ejulans; sitiens.

DESCRIPTIO.

Corpus monachi bipes, erectum, dorso incurvato, capite depresso, semper cucullatum & undequaque vestitum, si in speciebus quibusdam caput, pedes, anum, manusque nudas excipias. Ceterum: animal avarum, foetidum, immundum, siticulosum, iners, inediam potius tolerans quam laborem. Oriente, occidenteque sole, praesertim vero noctu, congregantur monachi, & uno clamitante clamant alii; ad sonum campanae concurrunt omnes; incedunt fere semper bini; vestiuntur lana; vivunt e rapina & quaestu; mundum sui tantum causa creatum esse praedicant; coeunt clandestine, nuptias

nuptias non celebrant, foetus exponunt; in propriam speciem sæviunt, & hostem ex infidiis aggrediuntur.

Sexus alter a mare vix differt, nisi capite semper velato; sed monacha mundior, minus fiticulosa; e domo, quam mundam fervat, nunquam prodit. Junior ludibunda omnia arripit, unde quaque circumspicit, mares nutitando salutat. Adultior & annescens mordax & maligna evadit, irrita maxillas ore hiantē exagitat; monachæ vocatæ respondent, Ave: data venia garriunt promiscue, tinniente campana abrupto sermone obmutescunt.

D I F F E R E N T I A.

Homo loquitur, ratiocinatur, vult. Monachus, mutus nonnunquam, ratiocinio & voluntate caret, regitur enim tantum arbitrio superiorum. Hominis caput erectum. *Os homini sublime dedit, cælumque tueri jussit, & erectos ad sidera tollere vultus*; monachi caput depresso, oculis in terram dejectis. In sudore vultus panem quærit homo; monachus otiosus saginatur. Homo inter homines habitat; monachus solitudinem quærit, & sese abscondit, lucifuga.

cifuga. Unde patet : monachum genus esse mammalium distinctum ab homine, medium inter hominem & simiam, huic proximior, a qua vix non voce & victu differt, *Simia quam similis turpissima bestia vobis !*

U S U S.

Terræ pondus inutile. *Fruges consumere nati.*

I. MONACHUS BENEDICTINUS.

Monachus benedictinus : imberbis ; Capite tonso, setoso, corolla lineari fulcato ; Pedibus calceatis ; Ano caligato : Veste nigra lanea, corpus totum & pedes circumambiente ; Cucullo laxo, subrotundo, lato ; Scapulari pendulo, plano, latitudine abdominis ; Collari rigido, albo-emarginato ; Cingulo lato laneo aut holosericeo ; Pallio nigro descendente usque ad talos. Tegmentis internis plerumque nigris, indusio e manica, angustata ad radicem manus, prominulo.

Habitus monachi benedictini gracilis, incessus tardigradus, capite minus depresso.

Clamat

Clamat ter quaterve de die & media nocte, nonnunquam primum ad cantum galli, sono profundo, tardo; & tum induitur tunica crispoplicata, lata, manicis largissimis; caput vero tegit bireto quadrangulari.

Omnivorus; jejunat raro; hora quarta post meridiem sitit; & ad *haustum* convocatur; *Auri sacra fame* vexatur; nummos studiose conquirerit, & in ærarium congerit. Nonnulli vegetant tantum, alii studiis delectantur, e. g. Congregatio Mauri in Gallia.

Extra domum deponit cucullum * & scapulare cingulo ligat; caput contra aëris injurias pileolo cristato, & pileo biplicato tuetur.

Fœmina caput velo subtus albo, supra nigro, & frontem, genas, pectusque sudario albo abscondit.

Varietates utriusque sexus infinitæ, in loco natali describendæ, ignotis veris characteribus.

Habitat in collibus; *Colles Benedictus amabat*. Peregrinus in urbibus.

Sequitur regulam Benedicti, patris monachismi in occidente.

* Connectit ecclesiasticos cucullo destitutos cum monachis cucullatis; natura non agit per saltum.

2. MONACHUS DOMINICANUS.

Monachus dominicanus: imberbis; Capite raso, corolla pilosa, lata, continua; Pedibus calceatis; Ano caligato; Tunica lanea textili alba, loro, tres digitos lato, cincta; Cucullo versatili, versus cervicem gibboso, margine sinuato, ad apicem obtuse truncato; Appendice cuculli, seu scuto pectorali rotundato, dorsali acuminato, cum futura longitudinali utrumque hoc scutum dividente; Manicis æqualibus latis, replicatis; Collari albo, quod vix apparet, cum potissimum mentum crassum & adeps nudæ cervicis in truncum corporis excuscat; In lucem prodiens pallio nigro laneo longo, cum cucullo scutoque pectorali & dorsali nigro, inferiorem album tegente, induitur. Tegmentis interioribus albis potissimum, manica interulæ stricta, infra latiorum prominente.

Fratres laici, pallio destituti, cucullum & scapulare nigrum nunquam deponunt.

Habitus monachi dominicani hypocrita; incessus lascivus; facies perfida. Latrat media nocte, voce ingrata, rauca.

Eximio olfactu pollet, vinum & hæresin e longinquo odorat. Esurit semper polyphagus.

Juniores

Juniores fame probantur. Veterani, relegata omni cura & occupatione, gulæ indulgent, cibis succulentis nutriuntur, molliter cubant, tepide quiescunt, somnum protrahunt, & ex suis diæta curant, ut esca omnis in adipem transeat, lardumque adipiscantur. Hinc abdomen prolixum passim præferunt; senes ventricosi maximi æstimantur. Virginitatis sacrae ofores in venerem volgivagam proni ruunt.

Generi humano & sanæ rationi infestissima species, in cujus creatione non se jactavit auctor naturæ. Prædam e longinquo speculatur, & indicantibus aliis concurrit, eam nifu astuque adsequitur & in accensum rogam compellit; dum circumstans monachorum, sanguinem & mortem anhelantium, corona miseræ prædæ cruciatibus insultat, sibi que ululatu horrendo & execrabili latratu applaudens, spolia inter se dividit. Crudelissimum omnium inquisitorem generalem dicunt, qui obtutu solo enecat. Pessimi in Hispania, Lusitania, & America meridionali. Sed nec nostrates veneno carent, lethales si in clima calidius transportentur. Versipelles, jam albo jam nigro colore vestitos, voluit natura, ut dubii omnes metuerentur ab omnibus; ne nimium sævirent,

creator beneficus humano generi imperantes dedit, qui speciem hanc aut exterminent, aut excantationibus innocuam reddant.

Monacha dominicana præter velum nigrum & mores candidiores non differt a mare.

Sequitur M. D. leges Dominici Hispani, qui primus in genus humanum; annuente summo pontifice, igne sæviit, & ne deessent, qui rabiem hanc exterminatricem propagarent, seculo 13tio ordinem instituit monachorum, igne & ferro doctrinam prædicantium.

Simbolum speciei canis rabie perculsus, facem accensam præseferens, tormenta, rogam, mortemque minitans.

3. MONACHUS CAMALDULENSIS.

Monachus Camaldulensis: barbatus, barba in pectus demissa; Capite tonso, fetoso, corolla lineari sulcato; Ano caligato. Pedibus calceatis, planta calcei lignea; Tunica alba, panneâ, rudi, pedes lambente; Cucullo rotundo laxo; Manicis æqualibus latis; Scapulari tunicæ longitudinem æquante, ligato cingulo panneo albo; Collari stricto, adfuto tunicæ. Pallio, albo, lato, corpus totum involvente, ad pedes usque;

usque; Interula lanea indusii loco, cum cilicio spinoso nonnunquam, dorsum radente.

Habitus monachi Camaldulensis austerus, incessus gravis.

Gregatim cantat septies de die & media nocte, sono gutturali, profundo, tardissimo. Silet domi, Occupatur contemplando, ut ajunt. Vegetat otiosus; prodit rarissime.

Victitat piscibus, ovis, vegetabilibus; tempore jejunii legumina & farinam oleo inquinat; sitim vino pellit.

Prodiens calceamenta lignea deponit & calceos induit.

Fratres laici loro cinguntur.

Fœmina non nisi capite velato a maribus discrepat.

Habitat in montibus sylvosis.

Obediunt Camaldulenses regulæ Benedicti, e præscripto Romualdi cujusdam, qui monachos tunica alba vestitos per scalam in cœlum ascendere somniavit, & visione hac admonitus vestem nigram Benedictinorum in albam, cœlo annuente, mutavit. Extincta hæc species in ditionibus monarchiæ Austriacæ anno 1782.

4. MONACHUS FRANCISCANUS.

Monachus franciscanus: imberbis; Capite
 raso, corolla pilosa continua; Pedibus fubeal-
 ceatis; Ano semitecto; Tunica fusca pannosa;
 Cucullo mobili, subcordato, brevi; Eum ap-
 pendice seu scuto pectorali subrotundo & dor-
 sali triangulari, decurrente infra funem trino-
 dosum linteum album, quo bis cingitur abdo-
 men; Manicis æqualibus, amplis satis, ut in-
 tra eas manus abscondantur; Scapulari nullo:
 Pallio fusco infra anum finiente, connexo fibu-
 la ossea circum pectus. Interula panneæ indu-
 sii loco cutem fricat, cui circa nates adligatur
 prætexta panneæ, ad genua fere porrigens.

Habitus monachi franciscani rusticus; inces-
 sus mensuratus; Tunica undequaque facculis
 scatet, cucullaribus: quo comestibilia abscon-
 dit; axillaribus, in quibus fermentat taba-
 cum; pectoralibus, pro pixide; manicabili-
 bus, pro strophio conservando. Hircum olet;
 Auri & argenti contemptor ventrem tantum
 curat, quem bis quotidie carne aut piscibus
 replet; Ruminat interdum otiosus; Mendicans
 benefactoribus detracto cucullo herbam nico-
 tianam porrigit; Icunculas, schedulas triqui-
 tras,

tras, amuleta, aliasque hujus farris nugas, mira metamorphosi, in vinum & cibum transmutat. Dimicat cum suis, & hostem non raro clam trucidat.

Cantat sæpius de die & nocte media usque ad crepusculum, voce alta clamosa.

Corporis vires juniorum per annum unum probantur; species spuria, quam Hybernæ dicunt, intellectum quoque excolit.

Monacha Franciscana tela nigra caput velat; ceterum mares imitatur.

Affectarum hujus ordinis innumeræ varietates, obscuriores, moribus, vestitu & habitu diversæ.

Habitat in oppidis & urbibus.

Genuinus Francisci filius, & æternus, si fides habenda patri Franciscanorum, qui divino numine se afflatum putans, prædixit: interituum prius genus humanum, quam hanc speciem; ne fors turbetur œconomia naturæ, cum, vel sublata unica cimicis specie, catena, qua creaturæ omnes cohærent, rumperetur.

Primum laborum Francisci socium porcum fuisse annales speciei narrant. Dubius enim Franciscus, qua ratione persuaderet Innocentio III. ut suam vivendi rationem approbet, suum vidit in luto se voluntantem, cujus exemplo tractus

tractus luto quoque se immerfit; & derelicto comite lutofum sese summo sacerdoti ostendit; qui motus hac pietate legibus Francisci benedixit ad initium Sæculi 13ⁱⁱ. Ita *Sus Minervam*.

5. MONACHUS CAPUCINUS.

Monachus capucinus; Mento, genis & margine oris superiore barbatus; Capite raso, corolla pilosa, ad sinciput interrupta; Pedibus subcalceatis; Ano & collo nudo; Tunica fusca, pannosa, frustis panni abradi undequaque adfustis, cum plicis duabus abdominalibus. Cucullo mobili, elongato, acuminato, versus apicem subulato, infundibuli formi; Manicis æqualibus latis, brachia villosa tegentibus; Scapulari nullo; Sune linteo albo trinodoso; Pallio ad anum abrupto, quo dorsum, abdomen & manus involvuntur. Tegmentis interioribus nullis.

Habitus monachi capucini miser; incessus ignavus; facies torva, simiæ satyro maxime affinis. Odorem tetrum spargit. In cucullo & oculis sub axillis omnia abscondit & conservat. Tunica replicata absque impedimento
cacat

caecat & mingit, anum fune abstergit. Dorsum facile flectit, & ad nutum magistri procumbit humi. Aurum & argentum non tangit sed venatur pediculos, quibus vexatur & quos non occidit; pugnat tamen cum confratribus. Rabies irati mitigatur, si mulceatur barba, quam summa cura pascit. Ejulat fixis diei & noctis temporibus, sono nasali, ingrato. Vorat & bibit omnia, filet sæpius, vix cogitat; esuriens prodit & cibum mendicat. Stramenta pro lectulo congerit.

Monacha capucina velo superiore nigro, inferiore albo, utroque ad frontem subcordato; collo nudo; pectore sudario albo munito.

Juniores bajulando ligna, mundando utensilia, verrendo quisquiliis, terram lambendo anno uno probantur, ut innotescat: *Quid valeant humeri, quid ferre recusent.*

Fratres tertiarii, capite setoso, velut larvæ, nondum totum monachum induerunt, & cucullo destituuntur.

Habitat in oppidis, etiam urbibus sese intrusit.

Soboles Francisci, reformata a Matthæo Bassi.

6. MONACHUS AUGUSTINUS DIS- CALCEATIS.

Monachus augustinus discalceatus: imberbis; Capite raso, corolla pilosa continua, tecto pileolo nigro, rotundo quinquepartito; Ano semitecto; Collo nudo: Pedibus subcalceatis; Tunica nigra pannea, lata satis, lorò nigro, cuius frustum liberum ab umbilico infra genua descendit, lumbos circum-constricta; Cucullo mobili, brevi, subcordato; Scuto pectorali rotundato, dorsali vero in angulum acutum coarctato; Manicis æqualibus ad manum retusis; Pallio nigro ad femora usque porrecto; Indusio laneo.

Habitus monachi augustini discalceati imbecillis, facies crapulenta, incessus titubans. Cantat de die nonnunquam, & media nocte, sono melodo, alto; interdiu otium inter & crapulam marcescit. Vindobonensis intestina principum, aromatibus farcta, custodit.

Carnivorus; insedabili siti cruciatur, sed hydrophobus aquam non fert; dum vero sitim aridam, miserum torquentem, vino sedare cupit, sitis altera crescit. Vino sepultus vinum fomniat. Gemmançe vite lætius cantat.

Hebe-

Hebetato ver vinum largius haustum stimulo, segnis in venerem, sexum alterum negligit; hinc rara monacharum hujus speicei cœnobia, nulla vero in Germania vitifera.

Habitat in urbibus & pagis prope sylvas.

Regitur legibus Augustini, a Thoma quodam lusitano, an melius an in pejus? reformatis, sæculo 16to.

7. MONACHUS TRINITARIUS.

Monachus trinitarius, imberbis; Capite raso capillitio hemisphærico; Pedibus subcalceatis; Ano semitecto; Tunica pannea, alba, loro nigro, ad marginem scapularis prominulo, ligata; Cucullo laxo, albo, cum scuto pectorali brevi rotundato, dorsali vero longiori cuspidato. Scapulari stricto, tunica brevior, signato. Manicis æqualibus replicatis. Pallio fusco, femora versus demisso, cum cucullo fusco, cucullum album tunicæ absorbente. Scapulari & pallii latere sinistro cruce rubra & cærulea signatis; Indusio & prætexta lanea.

Habitus monachi trinitarii gravis; incessus properans; facies exotica. Clamat media nocte voce dissona, ingrata; domi ichthyophagus; extra septa monasterii, quamprimum

D

aquam,

aquam, sicco quamvis pede, transiit, polyphagus, intestinis animalium semper vescitur, & inde Gallis *mange trippes* audit. Carnem humanam appetit, nundinatione hominum occupatus. Europæos spoliat, prædamque piratis Africæ & Asiæ advehit, servos emturus. Ex oriente redux senectam, seu barbam, induit.

Peregrinantium & nundinatorum more propria uxore caret—nisi fors in Hispaniæ æstuante climate—& aliena utitur. Maritus, cujus domum monachus trinitarius subit, cornigeri cervi meminerit, qui patres speciei, Joannem de Matha & felicem a Valois, semper comitatur, omnesque imminentis periculi admonet. Patres hi, cervi hortatu, affectas suos, utpote a reliquis monachis victu & moribus jam dissidentes, separarunt & in propriam speciem coegerunt, sæculo XII.

Absoluta migratione hybernat in urbibus.

8. MONACHUS CARMELITA CALCEATUS.

Monachus carmelita calceatus: imberbis; Capite raso; Corolla pilosa continua; Pedibus calceatis; Ano caligato; Tunica fusca pannea; Cervice laxo, lato; Scuto pectorali brevi, rotundato,

tundato, dorsali triangulari, apice anum attingente; collari panneo fusco; Manicis æqualibus, latis; Loro nigro ad umbilicum infra scapulare connexo. Pallio albo, laneo, tunicam æquante, cum cucullo laxiore, scuto dorsali & pectorali albo, omnia tunicæ inferioris additamenta tegente. Indusio linteo, interula panneæ.

Habitus monachi carmelitæ calceati robustus, facies vegeta, frons impudica, humeri amplii, incessus durus.

Saginaturn carne. Clamat de die & noctu voce aspera.

Pugnax & libidinosus jurgia & rixas quærit, ad ineunda cum singulis suæ speciei monachis certamina proclivis. Irato obviam ire periculosum est. Sed & nocturnas rixas amat & verneris certamina. Genitalibus maximis gaudens, præsertim in Gallia, mulieribus facile vim infert.

Monacha sequentis speciei huic quoque Carmelitæ servit.

Habitat in urbibus.

Originem a monte Carmelo ducit, & se filium Eliæ & Elisæi esse jactat; sed degener altæ virtutis patrum est, si quis unquam!

9. MONACHUS CARMELITA DISCAL- CEATUS.

Monachus carmelita discalceatus: imberbis; Capite raso, corolla; pilosa continuz; Pedibus subcalceatis; Ano semitecto; Tunica, fusca, pannea, ligata loro nigro, lato, infra scapulare strictum, obtusum, tunica brevius; Cucullo laxo, lato, sinuato, cum scuto pectorali subrotundato, dorsali acuminato; Manicis æqualibus replicatis; Pallio albo panneo ad genua porrecto, cui adhæret cucullus laxus, subversatilis; & scutum pectorale fere rotundatum cum dorsali triangulari; Indusio & prætexta lanea.

Habitus monachi carmelitæ discalceati modestus fatis; incessus tradigradus, passibus quasi numeratis.

Piscibus, ovis, lacticiniis & farina nutritur; abstinet a carne. Cerevisiam omni potui præfert, sed & vinum quotidie gustare cogitur. Cibo satiatus ex instituto dormit, clamat vero media nocte voce monotona, profunda. Juniores pediculosi, e cœtu ejiciuntur.

Monacha carmelita, austerior nonnihil, præter caput faciem quoque velat, & in concio-
nem

nem convocata pallio longiori, quam mares, vestitur.

Alii gregatim habitant in urbibus, alii in eremo artificiali subsolitarie vagantur. Hi crepitaculum quasi in cauda gerunt, veluti Crota-
lus. Quoties enim stimulo carnis aguntur, toties pruritus hunc suum pulsando campanam fratribus annunciant, quorum unus quisque gratulabundus repetito clangore fausto omini applaudit & sic concupiscentia unius per omnem sylvam centies resonat. Anachoretæ hi barbam pascunt, nec deponunt ex eremo reduces.

Dispersa hæc olim per Asiam species in familias ab Alberto Patriarcha Hierosolymitano anno 1205 coacta, restituta fuit sæculo 16to. a Theresia virgine hispana, qua jubente sepositis caligis anum & pedes denudavit.

10. MONACHUS SERVITA.

Monachus servita: imberbis sub cœlo mitiori, barbatus in terris septentrionalibus, barba bifida sæpissime ardenti; Capite raso, corolla pilosa filiformi, ad sinciput interrupta; Collo nudo; Pedibus Calceatis; Ano caligato; Tunica nigra pannea; Cueullo mobili, subordato, cum
adsuto

adfuto scuto pectorali brevi rotundato, & dorsali triangulari. Scapulari lato, subtus obtuso, libero. Manicis æqualibus replicatis; Cingulo coriaceo nigro, ad pedem sinistrum defluo. Pallio nigro panneo, femora versus abrupto; Pileo lato; rotundo, circum circa caput & humeros obumbrante.

Habitus monachi servitæ & facies Judæum mentitur; Incessus ignavus.

Cibum & potum omnem appetit. Vicinos noctu e somno excitat clamore gutturali, tremulo.

Avaritia & luxuries in hac specie sedem fixit. Usurator nummos mille modis corradit & anxius custodit. Paupertatem præferebat, cum semper egeat avarus. Die Mercurii & Veneris usuræ & libidinis crimina expiaturus, noverca manu in culpæ expertem anum flagellis nodosis sævit.

Imberbis in Italia, barbam eo fine induit in Germania, ut Josephum Barchi Capucinum, familiarem Mariæ Julianæ Archiducis viduæ, quæ servitum ex Italia in Germaniam transposuit, in gregem suum alliceret; gnarus: *hircum præscissa barba in alienos greges non transire**. Hoc pacto capucinus & australis servita

* Plinius Hist. Nat. I. 28. cap. 13.

in unum coaluit, prodeunte ex hoc connubio hybrida Servitæ nostratis specie.

Bigamus; binas enim monacharum varietates nutrit. Aliæ referatæ, aliæ regulatæ dicuntur; illæ a servita monacho nonnisi velo diversæ, *neque laborant, neque nent, sed crescunt velut lilia campi*; Hæ stella cærulea in fronte, & macula rubra versus mammillam sinistram notatæ, idolatræ, Mysteria Priapeja 26ta cujusvis mensis & sexta Januarii celebrant*, Hierophante servita.

Habitat in urbibus.

Monachus servita septem mercatoribus italibus originem debet, inde avaritiæ & usuræ studium; primum cœnobium speicei hujus in suburbio florentino, inde luxuries.

II. MONACHUS LA TRAPPE.

Monachus la Trappe: imberbis; Capite festo, fulco lineari circumscripto; Lignipes, calcibus enim ligneis incedit; Ano caligato; Cucullo nigro, mobili, acuminato, brevi; Tunica alba pannosa; Scapulari nigro stricto, ligato cingulo nigro laneo; Manicis angustatis; Col-

* Regelsbüchel zum Gebrauch des Regelhauses. Innsbruck 1614.

lari rigido albo; Indusio laneo. In coneionem convocatus calceis induitur & tunica latissima alba, manicis largis, cucullo linguiformi, elongato.

Habitus monachi la Trappe lugubris, incessus lente festinans, obtutus meditabundus.

Misantropus, hominem & propriæ speciei individua fugit, oculis semper terræ affixis.

Mutus, ejulat corpore contortuplicato sæpius de die & noctu, sono murmurante flebili.

Phytiphagus, baccis, pomis, pyris, rapis, oleribus nutritur. Succo e fructibus carnosus expresso potatur.

Grex monachorum, quos aut perfidus & vefanus amor aut omnium rerum omissio & desperatio recuperandi, aut vitæ tædium in cœtum unum congregavit. Re nulla terretur Latrappius. Meliora non expectanti mori optimum videtur; in sordibus, lamentis luctuque continuo jacet: dormit in tumba; sapientiam, quæ ab iis, qui desperant, recedit, stultitiam esse asserit. Ægroto remedia non porriguntur, desperatis enim medicinam adhibere vetat Hippocrates. Moribundus cineribus imponitur & circumstantibus confratribus, quorum unusquisque miseri fato invidet, expirat.

Destruc-

Destructionem non vero sui multiplicationem in votis habet; nec sexum alterum cognoscit.

Solus ex omnibus monachis laborat, arat, terramque fodit; sed fructu laboris sui fruuntur superiores speciei, qui laute vivunt & prandent. *Sic vos non vobis fertis aratra.*

Benedicti nepotes, Bernardi filii, e Cistercio in desertum profugerunt mente capti & extra spem omnem positi, Cœnobia speciei hujus rectius asyla desperantium dices, & amentium ergastula.

12. MONACHUS PAULANUS.

Monachus paulanus: imberbis; Capite piloso, cum macula rotunda nuda in vertice; Pedibus calceatis; Ano caligato; Tunica nigra paniculosa lata; Cucullo triangulari morbili, punctato-squamoso, rigido, e panno dupplici acu coadunato, ita ut caput cucullo tectum cataphractum videatur; Collari nigro, albo-emarkinato; Manicis largis, ad radicem manus replicatis, ad cubitum saccois, inepte satis ad genua usque defluentibus; Scapulari lato, subtus rotundato, antice ad genua usque, postice infra genua descendente, laticauda, scapulare hoc utrinque futura longitudinali dividitur in

E

partes

partes duas æquales & secatur futura transversali triangulari, angulo antice sursum versus pectus, postice deorsum versus anum posito. Cingulum laneum teres, cum decurrente per pedem dextrum funicolo duplici quinquenodoso, ad mammillam sinistram colligatum, tunicam & scapulare stringit. Indusium, interula & tunica, quam nec noctu deponit, oleum, quod corpus transpirat, redolet.

Habitus M. P. luridus, incessus ineptus, fluctuans, odorem exhalat rancidum, qui stomachum movet, & nauseam ciet, velut oleum effusum. Nil foetidius crepitu ventris, quem explodit. Pediculis pulicibus, omnisque generis insectis, quæ oleo fugantur, caret.

Cantat media nocte, voce clamosa: de die stertit, aut, occupatus in otio, oleum operamque perdit.

Respuit carnes, lacticiuia, ova; vescitur piscibus, & vegetabilibus, quæ oleo ungit. Culinam hanc suam foetidam reparat nonnihil avibus aquatilibus: Fulica atra, Mergo albello, Anate querquedula, quas pro piscibus habet, & dein rana, testitudine, &c. Siti inextinguibili & stimulo carnis continuo vexatur.

Fors androgynus, sexus enim alter in hac specie nondum detectus.

Fratres

Fratres laici distinguuntur scapulari antice longiore & postice breviori.

Habitat in urbibus & oppidis.

Nata hæc species in Calabria patria oleæ, patre Francisco a Paula, obstreticante Alexandro VI. Pontifice, sæculo 15to. Franciscum hunc, totum quantum oleo maceratum, aquæ supernataffe inter miracula ferunt; sed quis nescit oleum aquæ innatare?

A P P E N D I X.

ASSERTIONES

E X

UNIVERSA PANSOPHIA MONASTICA

PUBLICÆ CONCERTATIONI EXPOSITÆ.

I.

QUÆLIBET pars toti substitui potest; adeoque quæ toti competunt, singulis partibus jure tribuuntur. *Antw. auf das demüthige Schreiben. S. 18. Rath. Prüfung 12. Stück 10. S.*

2.

Atque hinc quodlibet corporis dominici membrum separatim adorandum est, ne illo quidem excepto, unde præputium desumptum est. *Rath. Pr. 14. S. 18. und St. 15. S. 52.*

3.

Festum circumcisionis ex alio fine ab ecclesia institutum non est, quam in illius mutilati membri

membri venerationem, in quo prima sanguinis effusio contigit. *Ibidem.*

4.

Prorsus erronea est divisio illa vulgo recepta, qua ea, quæ religionem spectant, in Essentialia & Accidentalibus discescunt, falsum item est in Essentialibus *internas*, in Accidentalibus vero *externas*, quas vocant, religionis determinationes contineri. Antwort auf das demüthige Schreiben S. 32.

5.

In casu collisionis sanam rationem inter & revelationem rationi renuntiandum est. Ausstellungen über die Vorstellungen S. 6. quod & tunc observandum erit, quando divinæ ordinationes juribus hominum naturalibus opponuntur. *Ibidem.* S. 10.

6.

Religio est ens compositissimum; turpiter ergo hallucinatur, qui simplicitatem inter attributa religionis referre contendunt. Verth. des fath. Unterrichts wider die Realz. S. 5.

7.

Ecclesia Viennensis eadem omnino est, & usque ad minimas, maximeque accidentales ceremonias

monias prorsus illi similis, quæ Apostolorum
sanctorumque Patrum ætate floruit. *Kath.*
Unterricht St. 5. S. 28.

8.

Temerarium igitur, ne dicam, frustaneum
quid illi suscipiunt, qui, nescio qua reforma-
tione, Clerum, Monachos, &c. indigere arbi-
trantes, abusus subreptitios tollere allaborant.
Ibidem & fere in omnibus opp.

9.

Idcirco ad minimum quoque libertinismum
sapiunt, quæ adversus sacrosancta asceteria, cœ-
libatum angelicum, confraternitates laudabiles,
pias ad imagines taumatargas peregrinationes,
anathémata ex Voto, curiam romanam, ejusque
solitas indulgentias plenarias, præsertim illas
Portiunculæ &c. &c. impie effutiuntur. *Ut*
supra.

10.

Benedictio peccaminosa hætenus sacerdotis
manu dari solita, impeccabili effigie Jesuli cris-
pati longe majori cum fructu & efficacia datur.
Kath. Unter. St. 4. S. 22.

Si

II.

Si Poetschenfis Deiparæ imago veras propriasque lachrymas non fudit, Leopoldum I. Rom. Imp. monetarum adulteratorem fidenter pronunciamus. *Antw. an den österr. Pfarrer S. 19.*

12.

Sancti qui miraculis suis ipsum Deum excellent, majori quoque candelarum accensarum numero jure optimo, quam ipse Deus honorantur. *Rath. Unter. 3. St. 24. S. Beschluß der Antw. auf das demüthige Schreiben. S. 42.*

13.

Veritati prorsus consentaneum est, sanctos, legitime canonizatos, ministros, ut audiunt, aulicos intimos apud Deum agere, diversisque hominum indigentis singulos præfectos esse. *Ausstell. über die Vorstell S. 39.*

14.

Ad bella, quæ religionis occasione exarsere, evitanda, inquisitionis sacrae rogi saluberrimi plurimum valent. *Ibidem S. 24.*

Nullus

15.

Nullus in orbe terrarum liber, tantam regularum criticarum observantiam præferat, quam copiosa illa & densa volumina, quæ sub Bollandistarum famoso nomine circumferuntur. *Beschluß der Antw. auf das dem. Schr. S. 64.*

16.

Verbi divini præco, qui concionum criticos, calumniatores, hæreticos & libertinos esse publice declarat, non magnam illis injuriam inferret. *Rath. Prüfung St. 4. S. 22.*

F I N I S.

